

॥ २१ ॥ २२ ॥ इत्यारण्यकेपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेअष्टचत्वारिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १४८ ॥ ॥ ५ ॥ ॥ ५ ॥ ॥ ५ ॥ एवमिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ हरिर्वानरः ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ वर्ष्मशरीरं ॥ ९ ॥ भावान्तत्त्वानि कर्मशुभाशुभं वीर्यफलोदयपर्यंतशक्तिः भावाभावौउत्पत्तिविनाशौऐश्वर्यानैश्वर्येवा ॥ १० ॥ कृतमेवसर्वकृतकृत्याएवेत्यर्थः ततएवहेतोःकृतयु

अयंचमार्गोमर्त्यानामगम्यःकुरुनंदन ॥ ततोहंरुद्धवान्मार्गतवेमंदेवसेवितं ॥ २१ ॥ धर्षयेद्वाशपेद्वापिमाकश्चिदितिभारत ॥ दिव्योदेवपथोत्थेषनात्रगच्छं
तिमानुषाः ॥ यदर्थमागतश्चासिअतएवसरश्चतत् ॥ २२ ॥ इतिश्रीमहाभारतेआरण्यकेप० तीर्थ० लोमशतीर्थयात्रायांहनुमद्भीमसंवादेअष्टचत्वारिंशद
धिकशततमोऽध्यायः ॥ १४८ ॥ ॥ ५ ॥ ॥ ५ ॥ वैशंपायनउवाच एवमुक्तोमहाबाहुर्भीमसेनःप्रतापवान् ॥ प्रणिपत्यततःप्रीत्याभ्रातरं
दृष्टमानसः ॥ १ ॥ उवाचश्लक्ष्णयावाचाहनूमंतंकपीश्वरं ॥ मयाधन्यतरोनास्तियदार्यदृष्टवानहं ॥ २ ॥ अनुग्रहोमेसुमहांस्तृप्तिश्चतवदर्शनात् ॥ एवंतुकृतमि
च्छामित्वयाद्यप्रियमात्मनः ॥ ३ ॥ यत्त्वेतदासीत्पुवतःसागरंमकरालयं ॥ रूपमप्रतिमंवीरतदिच्छामिनिरोक्षितुं ॥ ४ ॥ एवंतुष्टोभविष्यामिश्रद्वास्यामिचते
वचः ॥ एवमुक्तःसतेजस्वीप्रहस्यहरिरब्रवीत् ॥ ५ ॥ नतच्छक्यंत्वयाद्रष्टुंरूपंनान्येनकेनचित् ॥ कालावस्थातदात्यन्यानसावर्ततिसांप्रतं ॥ ६ ॥ अन्यःकृतयुगे
कालस्त्रेतायांद्वापरेपरः ॥ अयंप्रध्वंसनःकालोनाद्यतद्रूपमस्तिमे ॥ ७ ॥ भूमिर्नद्योनगाःशैलाःसिद्धादेवामहर्षयः ॥ कालंसमनुवर्ततेयथाभावायुगेयुगे ॥ ८ ॥
बलवर्ष्मप्रभावाहिप्रहीयंत्युद्भवंतिच ॥ तदलंबततद्रूपंद्रष्टुंकुरुकुलोद्बह ॥ युगंसमनुवर्तामिकालोहिदुरतिक्रमः ॥ ९ ॥ भीमउवाच युगसंख्यांसमाचक्ष्व
आचारंचयुगेयुगे ॥ धर्मकामार्थभावांश्चकर्मवीर्येभवाभवौ ॥ १० ॥ हनूमानुवाच कृतंनामयुगंतातयत्रधर्मःसनातनः ॥ कृतमेवनकर्तव्यंतस्मिन्का
लेयुगोत्तमे ॥ ११ ॥ नतत्रधर्माःसीदंतिक्षीयंतेनचवैप्रजाः ॥ ततःकृतयुगंनामकालेनगुणतांगतं ॥ १२ ॥ देवदानवगंधर्वयक्षराक्षसपन्नगाः ॥ नासन्कृतयु
गेताततदानक्रयविक्रयः ॥ १३ ॥ नसामक्रग्यजुर्वर्णाःक्रियानासीच्चमानवी ॥ अभिध्यायफलंतत्रधर्मःसंन्यासएवच ॥ १४ ॥ नतस्मिन्युगसंसर्गेव्याधयो
नेन्द्रियक्षयः ॥ नासूयानापिरुदितंनदर्पोनापिवैकृतं ॥ १५ ॥ नविग्रहःकुतस्तंद्रीनद्वेषोनचपैशुनं ॥ नभयंनापिसंतापोनचेष्ट्यानचमत्सरः ॥ १६ ॥

गंनाम ॥ ११ ॥ गुणतांमुख्यमपिअमुख्यतांगतं ॥ १२ ॥ १३ ॥ नसामेति त्रयीधर्मस्यचित्तशुद्ध्यर्थत्वात्तस्याश्चतदानींस्वभावसिद्धत्वान्नसामादीन्यासप् मानवीक्रियाकृत्याधारंभूत्वा किंतुअभिध्या
यफलंसंकल्पादेवसर्वसंपद्यतइत्यर्थः ॥ १४ ॥ वैकृतंकपटं ॥ १५ ॥ विग्रहोवैरं तंद्रीआलस्यं द्वेषःपरानिष्टचिंतनं पैशुनंतद्वापणं ईर्ष्याअक्षमा मत्सरःपरोत्कर्षासहिष्णुत्वं ॥ १६ ॥